

Stockholm 2023-04-19
Diarienummer 02003/2023

Till

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, registrator@tlv.se

Angående förslag till ändring och omtryck av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd till den 15 januari 2024.

Sveriges Tandhygienister, STHF, tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget. Sveriges Tandhygienistförening är en partipolitiskt obunden förening som organiserar landets tandhygienister, offentligt och privat anställda samt egna företagare. STHF har cirka 3 400 medlemmar och är en del av SRAT, som är ett medlemsförbund i Saco.

STHF begränsar våra synpunkter till de förslag som berör tandhygienister.

Regel A.1 Dokumentation

STHF stödjer att *regel A.1 Dokumentation* förtydligas med att röntgenundersökningen ska vara berättigandebedömd för åtgärderna 121, 123-128, 131-134

STHF menar även att *regel A.1 Dokumentation* bör förtydligas för åtgärderna 101, 111 och 112 med texten: "eventuella röntgenbilder som ingår i undersökningsåtgärden ska vara berättigandebedömda".

Undersökningsåtgärderna 101, 111, 112

STHF är enig med TLV i att undersökning, diagnostik och behandlingsplanering ska ske vid ett fysiskt besök på tandvårdsmottagningen.

STHF stödjer förslaget att gipsmodeller, digital skanning för dokumentation, patientens inledande kontakt med tandvårdsmottagningen inför undersökning, ska ingå i priset för själva undersökningsåtgärden.

STHF vill i sammanhanget lyfta att referenspriset för undersökningsåtgärderna i många fall uppfattas som för lågt satta, detta med tanke på alla de moment som kan ingå. Vårdgivaren har naturligtvis möjlighet att lägga upp latituder i sin prislista beroende på hur omfattande undersökning och dokumentation som krävs för respektive patient. Detta kan få till följd att patienter med ett större vård- / dokumentationsbehov måste betala en högre andel av sin undersökning utanför tandvårdsstödet jämfört med relativt friska patienter.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Malmskillnadsgatan 48, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60
Telefax
08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se
Hemsida
www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

Åtgärderna 211, 311, 312, 250, 251, 252, 350, 351, 352, 606, 650

STHF välkomnar att terminologin i "Nationella riktlinjer för tandvård 2022" införlivas i rubrikerna för de befintliga åtgärderna 211, 311, 312, samt i de föreslagna nya åtgärderna 250 och 350. Begreppet "Rådgivande samtal" speglar bättre den tvåvägskommunikation som sker i dialog med patienten.

STHF välkomnar TLV:s förslag att patientsamtal om oral hälsa samt motorisk aktivering, ska kunna ske genom digitala rådgivande patientsamtal inom tandvårdsstödet.

STHF stödjer att antalet ersättningsberättigande distanskontakter via videolänk per ersättningsperiod begränsas.

STHF anser att innehållstexten efter rubriken för åtgärderna 211, 311, 312, 250, 251, 252, 350, 351, 352 bör inledas med: "*Åtgärden tillämpas för personcentrerad dialog som syftar till beteendeförändring.*"

STHF vill återigen framföra önskemålet att begreppet "uppföljande" i rubriken för åtgärd 312 stryks eller byts ut till "*mindre omfattande*". STHF föreslår att rubriken kommer att lyda "*Rådgivande samtal eller instruktion vid munhälsorelaterade sjukdomar eller problem (, mindre omfattande*".)

STHF vill betona att tiden för samtal och dokumentation vid distanskontakt är densamma oavsett om samtalet sker fysiskt eller via videolänk, därmed bör referenspriser också vara detsamma. Distanssamtalet kan möjligen ske utanför behandlingsrummet, men logistiskt kan det bli svårt för en annan behandlare att nyttja behandlingsrummet under den tid som samtalet pågår. Vårdgivarens lägre kostnad för distanskontakt via videolänk blir då endast uteblivet behov av instrument och engångsmaterial.

Allmänna synpunkter

Kusp

STHF anser att begreppet *tandlossning* bör bytas ut mot *parodontit* i texten i Kusp. Inflammation i tändernas stödjevåvnader pågår ofta under decennier innan tänderna eventuellt lossnar ur käken. STHF efterlyser exempel till stöd för behandlare på hur "*skäl för undersökning*" skulle kunna se ut i journaltexten gällande åtgärderna för basundersökning.

Åtgärderna 207,208,209,341,342,343

I nutida utbildning till tandhygienist används begreppet *scaling* för mekaniskt avlägsnande av hårda och mjuka beläggningar från tänderna. STHF föreslår därför att begreppet *deuration* antingen stryks eller ersätts med begreppet *scaling* i texten för åtgärderna.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Malmskillnadsgatan 48, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60
Telefax
08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se
Hemsida
www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

Åtgärd 114

Vid utvärdering och stödbehandling vid tillstånden gingivit, parodontit, periimplantär mucositis eller periimplantit, utgör en fullständig parodontal undersökning grunden för diagnostik och beslut om behandling. Utöver registrering av fickdjup omfattar den fullständiga parodontala undersökningen registrering av plack, blödning vid sondering, furkationsinvolvering, tandmobilitet, sub- eller supragingival tandsten.

STHF efterlyser ett tydliggörande i innehållstexten för åtgärd 114. Åtgärden ska kunna vara ersättningsberättigande vid utvärdering och stödbehandling även om inga fördjupade fickor registrerats vid besöket.

Referenspriser

Det råder kompetensbrist inom tandvården. Lön, god arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter är verktyg för arbetsgivare att konkurrera med vid rekrytering av personal. Det är främst i glesbefolkade regioner som folktandvården har tappat vuxentandvårdspatienter. Följden har blivit att en större del av arbetstiden ägnas åt de prioriterade/lagreglerade patientgrupperna. Som en konsekvens av detta har arbetsuppgifterna inom folktandvården blivit mindre omväxlande, arbetsmiljön mer ansträngd och löneutvecklingen sämre. Privattandvården har bättre kunnat svara mot marknadens förväntningar på både arbetsmiljö och löneutveckling. Detta tack vare kortare beslutsvägar, en dominans av vuxna patienter och fri prissättning. Konsekvensen har blivit att många väljer att lämna Folktandvården (Socialstyrelsen, Nationella planeringsstödet 2023).

Det är fortfarande en förlustaffär att utbilda sig till tandhygienist jämfört med att gå ut i förvärvslivet direkt efter gymnasiet (Saco livslönerapport). Mycket oroande är att det 2021 utfärdades 57 procent färre legitimationer till tandhygienist jämfört med 2017 (Socialstyrelsen, Nationella planeringsstödet 2023).

Tandvårdens aktörer måste kunna erbjuda attraktiva löner och en god arbetsmiljö, för att i en situation av hög konkurrens mellan olika utbildningar locka ungdomar till tandvårdens yrken. Fri prissättning är en förutsättning för en fungerande vuxentandvård.

I TLVs rapport Uppföljning av tandvårdsmarknaden 2009-2019 (2020) konstaterades att tre av fyra patienter betalade mer än referenspriset för sin tandvård. Försäkringskassans slutsats är att höga priser motverkar tandvårdens högkostnadsskydd, mest hos privata vårdgivare (Korta analyser 2022:6).

STHF menar att referenspriserna i alltför hög grad inte speglar tandvårdens kostnader. Statens referenspriser bör i högre grad spegla den verkliga kostnaden för att bedriva tandvård med löner som motsvarar marknadens krav.

För Sveriges Tandhygienistförening

Marie Sand, ledamot STHF

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Malmkillnadsgatan 48, 5 tr
Organisationsnummer
802008-9812

Telefon

08-442 44 60

Telefax

08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477